

---

# Nya möjligheter med Windows Vista

Göran Johannesson

21 maj 2007



[www.programsupport.se](http://www.programsupport.se)

# Innehåll

Modernt användargränssnitt.....	1
Ny Startknapp .....	1
Sidpanelen .....	1
Visa miniatyurer för bilder i mappar .....	2
Ny snabb sökfunktion .....	2
Nya program för hantering av mediefiler .....	3
Windows Fotogalleri.....	3
Förbättrad version av Windows Media Player .....	4
Fånga skärmbilder med Skärmsklippverktyget.....	4
Förbättrad säkerhet .....	5
Prestanda och stabilitet .....	6
Kompatibilitet .....	6
Sammanfattning .....	6

# Windows Vista

Microsoft Windows Vista erbjuds i fem olika varianter. *Vista Home Basic* är den enklaste och billigaste men saknar flera viktiga nyheter. *Vista Home Premium* innehåller även *Windows Media Center* och vänder sig till hemanvändare och mindre företag. *Vista Business* är med sina utökade nätverks- och backup-funktioner väl lämpat för små och medelstora företag medan *Vista Enterprise* bättre tillgodoser behoven hos stora företag. Slutligen finns även *Vista Ultimate* som är en sammanslagning av Home Premium och Business. All information i den här rapporten baseras på en test av företagsversionen Vista Business.

## Modernt användargränssnitt

Jämfört med tidigare versioner har Windows Vista ett attraktivt utseende med smakfull färgsättning och många nya eleganta funktioner. Det nya användargränssnittet har stora likheter med konkurrenten Mac OS X.

## Ny Startknapp

*Startknappen* nere till vänster har rundats av och blivit större. Förutom de funktioner som finns i Windows XP har Startknappen nu även fått en lås-funktion som kräver ny inloggning för fortsatt arbete. *Den här datorn* hos Windows XP har bytt namn till enbart *Dator* hos Windows Vista.

## Sidpanelen

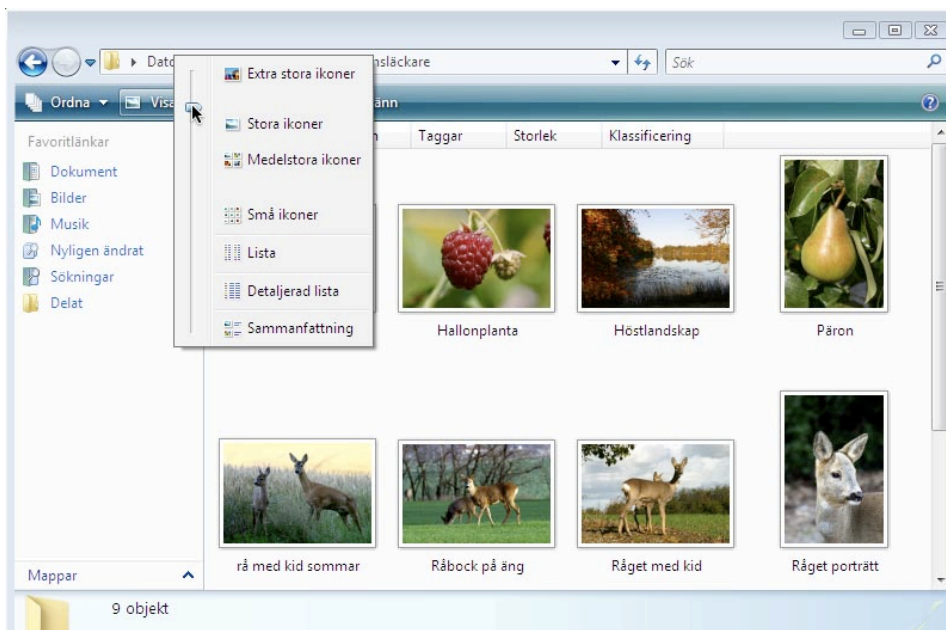
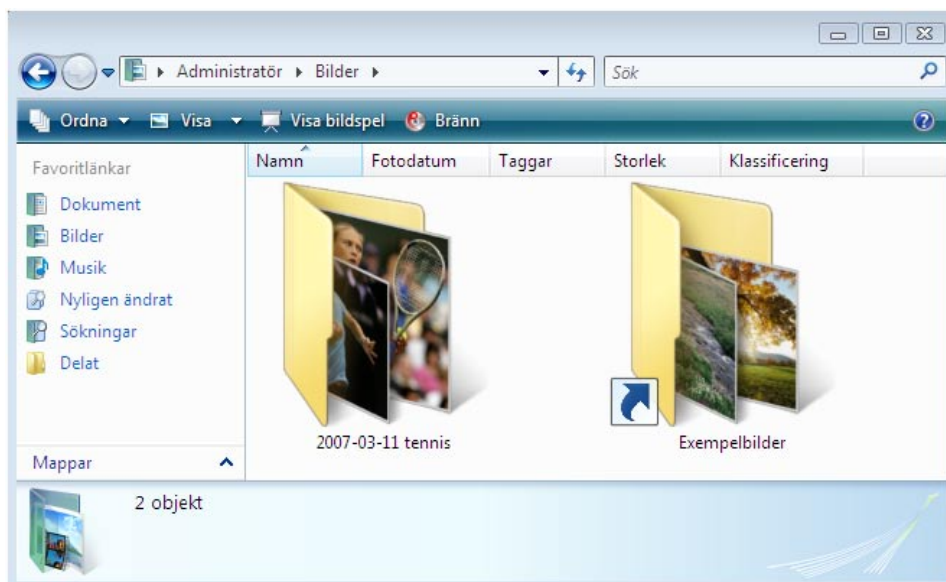
En annan nyhet som Microsoft lånat från Mac OS X är *Sidpanelen* längst till höger på skärmen. Denna kan du själv utrusta med ett antal tillbehörsprogram benämnda *Gadgets*, vilka alltid finns bekvämt tillgängliga. Windows Vista levereras med ett tiotal sådana Gadgets bl a *Kalender*, *Klocka*, *Kontakter* och *Processormätare*. Förutom dessa finns ytterligare andra som du kan ladda ner från Microsofts webbplats. För att sidpanelen skall visas måste du gå till *Kontrollpanelen*, ta fram inställningen *Egenskaper för Windows Sidpanelen* och kryssa för alternativet *Starta Sidpanelen när Windows startas*.



Det nya skrivbordet hos Windows Vista med tre öppna Gadgets till höger.

### Visa miniatyrer för bilder i mappar

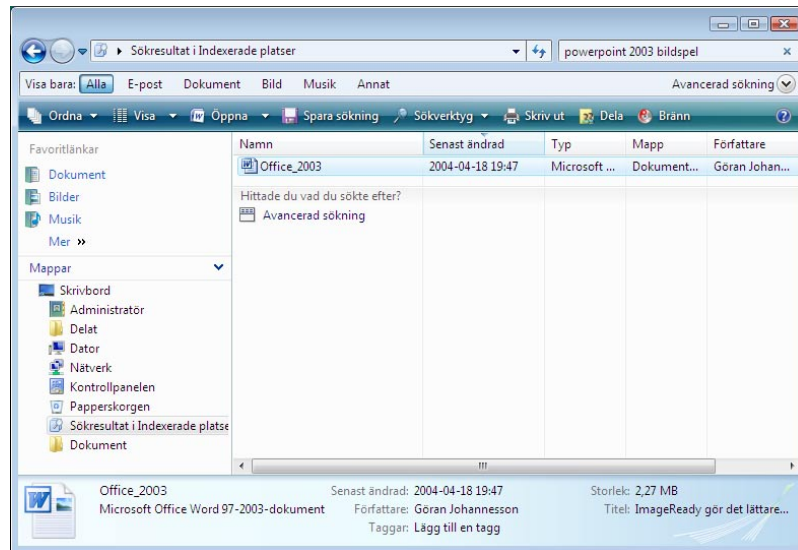
Hantering av bilder i mappar har förbättrats så att bilderna kan visas som ikoner (miniatyrer) där du själv bestämmer storleken. Även själva mappsymbolen visar ett urval av de bilder som finns i mappen redan innan du öppnar den.



Du kan själv bestämma storleken på de miniatyrbilder som visas i mappar.

### Ny snabb sökfunktion

Alla filer som lagras på hårddisken indexerats fortlöpande så att du kan söka efter information i dem utan märkbar tidsfördröjning. Indexeringen fungerar bra med de flesta standardiserade filtyper som Text, RTF, Word, Excel och PowerPoint men tyvärr hanteras inte filer från andra tillverkares tillämpningsprogram som tex PDF, InDesign m fl.



Resultatet av en blixtnabb sökning efter text inne i en Word-fil.

## Nya program för hantering av mediefiler

### Windows Fotogalleri

Programmet *Windows Fotogalleri* är till god hjälp för att katalogisera och söka efter bilder. Programmet låter dig importera dina fotografier till ett gemensamt bildarkiv på hårddisken. Du kan därefter kategorisera dina bilder via *Klassificeringar* i form av en till fem stjärnor, via *Taggar* med text som anger egenskaper hos bilder eller via *Fotodatum* när bilderna exponeras. De olika kategorierna av information används därefter för att söka fram en delmängd av bilder som uppfyller angivet villkor.

Windows fotogalleri låter dig även, via kommandot *Rätta till*, utföra enklare efterbehandling av bilder som tex beskärning, ta bort röda ögon, justera färg samt ändra exponering.

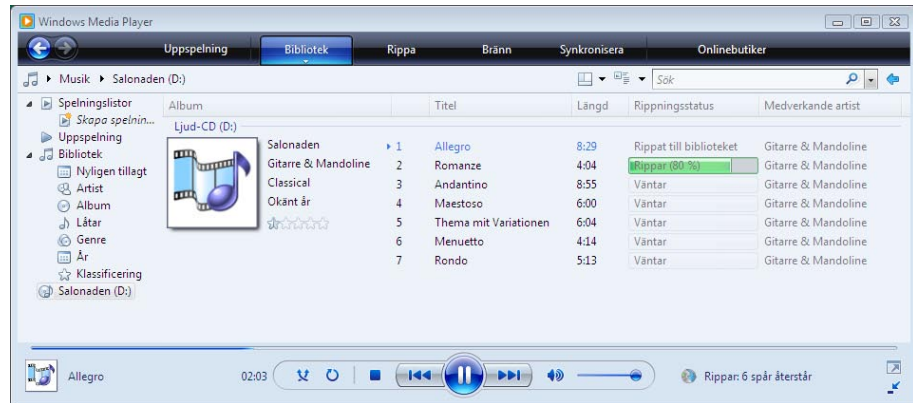
Windows Fotogalleri påminner mycket om programmet *iPhoto* som följer med Mac OS X och liknar även det fria programmet *Google Picasa*.



Exempel på urval av bilder hos Windows Fotogalleri baserat på Taggen "Tennis".

### Förbättrad version av Windows Media Player

Den nyaste versionen av *Windows Media Player 11* har fått en ordentlig ansiktslyftning och kan nu förutom för uppspelning av musik och filmer även användas för *ripping* (omvandling) av musik på CD-skivor till MP3-filer i ett gemensamt musikbibliotek på datorn. Under pågående ripping kan Media Player hämta textinformation om musiktitlarna från en databas på Internet. MP3-filer i biblioteket kan även synkroniseras med en musikspelare som ansluts via USB-porten på datorn.



Pågående omvandling av musik från en CD-skiva till MP3-filer på hårddisken.

### Fånga skärmbilder med Skärmsklippverktöget

Med det nya programmet *Skärmsklippverktöget* går det lätt att fånga valfri del av skärmbilden och spara den som en namngiven fil på hårddisken.



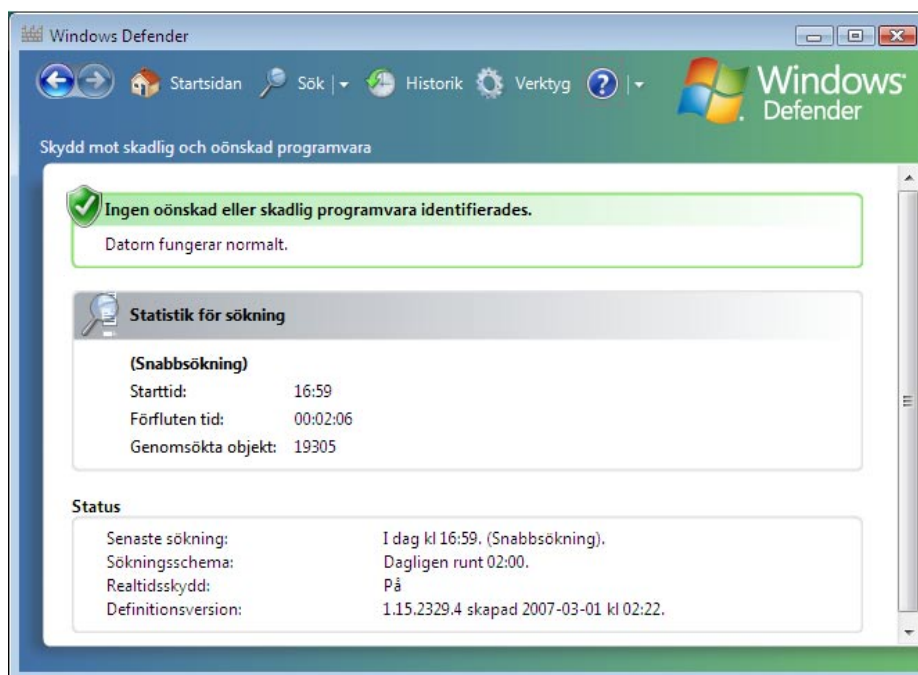
Så här fångar du skärmbilden av ett fönster.

I Windows Vista introducerar Microsoft även ett nytt bildfilsformat, benämnt *HD Photo*, som man på sikt hoppas skall kunna ersätta JPEG-formatet. Bilder i HD Photo har större färgrymd och effektivare komprimering än motsvarande bilder i JPEG. Adobe har lovat att bygga in understöd för HD Photo i kommande Photoshop CS3.

## Förbättrad säkerhet

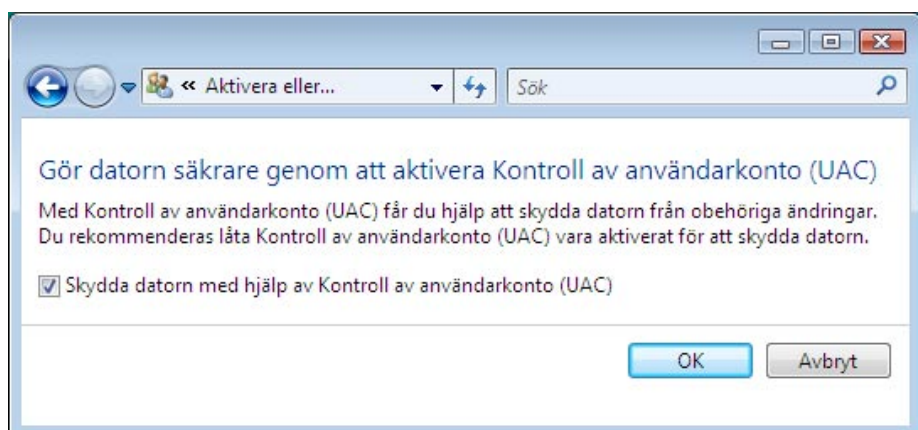
I sin marknadsföring av Windows Vista har Microsoft lagt stor vikt vid den förbättrade säkerheten hos systemet. Programmet *Defender* kan du själv köra regelbundet för att kontrollera så att inga spionprogram tagit kontroll över datorn.

Den ökade säkerheten är naturligtvis lovvärd eftersom syftet är att motverka skadliga angrepp från virus, spionprogram och förhindra att andra datorer tar kontroll över din dator via nätet. Men samtidigt innebär detta att du får rikligt med varningar när systemet känner av åtgärder som förefaller onormala. Vid installation av drivrutiner och tillämpningsprogram måste du flera gånger bekräfta att du godkänner åtgärderna.



Defender har undersökt datorn utan att hitta några skadliga program.

Vana användare som känner sig säkra kan naturligtvis stänga av de extra kontrollerna, vilket sker genom att i kontrollpanelen för *Användarkonton* ta bort boken *Skydda datorn med hjälp av Kontroll av användarkonto (UAC)*.



Den här datorn har aktiverat kontroll av otillåten påverkan utifrån.

## **Prestanda och stabilitet**

Windows Vista kräver en modern dator med minst 1 GB internminne och drygt 16 GB ledig plats på hårddisken. Allra bäst prestanda får du med datorer som är utrustade med *Intel Core Duo* processor. För att den nya grafikmotorn *Aero* skall fungera krävs dessutom ett grafikkort som har understöd för denna teknik. Många äldre grafikkort saknar understöd för *Aero* och ger då dålig prestanda vid uppritning av skärmbilden. I allra värsta fall går det överhuvudtaget inte att starta krävande program, som tex den nyaste versionen av videoredigeringsprogrammet *Movie Maker*, vilken följer med Windows.

Med lämplig utrustning så ger Windows Vista dock bra prestanda både vid igångsättning av datorn och vid arbete med tillämpningsprogram. Systemet startar betydligt snabbare än Windows XP och även tiden för återställning efter viloläge är kortare.

Starttiden kan ytterligare förkortas om du har ett modernt USB2-minne med hög kapacitet (minst 1 GB) som Windows Vista kan använda för att lagra undan temporärfiler inför nästa igångsättning.

## **Kompatibilitet**

När ett nytt operativsystem lanseras så släpar ofta drivrutiner och tillämpningsprogram efter och Windows Vista är inget undantag från detta. Många äldre tillämpningar är svåra att installera och fungerar dessutom relativt dåligt med det nya systemet. Bland några vanliga program som jag själv haft problem med kan nämnas Nero 6, Acrobat 8 och Photoshop Elements 4.

Många äldre grafikkort, tex i flera modeller av bärbara datorer, fungerar dåligt eller inte alls med Windows Vista.

## **Sammanfattning**

Sammanfattningsvis så är Windows Vista ett attraktivt nytt system som dock ställer stora krav på maskinvaran i datorn och som fungerar bäst med nya eller uppgraderade versioner av drivrutiner och tillämpningsprogram. De allra flesta rekommenderas därför att ligga lågt med uppgraderingar tills datortillverkarna och programvarubranschen kommit i kapp och tagit fram anpassad utrustning och programvara.